

Syrgasbehandling

Framtagen av socialförvaltningen
Gäller från och med 2020-01-13

Syrgasbehandling

Innehåll

Syrgasbehandling	1
1. Allmänt om syrgas	2
2. Syrgas som läkemedel	2
3. Syrgas i hemmet	2
3.1 Syrgaskoncentratoren	2
3.1.1 Syrgasflaska	2
4. Att ge syrgas	2
4.1 Observation av patienten	3
5. Skötsel av material	3
6. Säkerhet vid syrgasbehandling	3
7. Beställning av syrgasflaskor	3
7.1 Problem med syrgaskoncentratoren	4

1. Allmänt om syrgas

Syre, oxygen, är en förutsättning för livet. En ung frisk individ har cirka 97% syremättnad, oxygensaturation, i blodet men värdet sjunker med åldern. Värdet under 90% har på sikt en skadlig inverkan på kroppen och värden under 70% är potentiellt livshotande. En alltför hög syrehalt i inandningsluften och vävnaderna kan också vara skadlig.

2. Syrgas som läkemedel

Andningsoxygen är ett läkemedel som ordineras av läkare och skrivs ner på medicinlistan. Ordinationen ska innehålla:

- dos, anges i liter per minut
- administreringsätt, gramma eller mask
- planerad behandlingstid

Patienter med avancerad KOL, eller nedsatt andningsförmåga på grund av grav fetma, neurologiska sjukdomar eller förgiftningar kan ha koldioxidretention, vilket innebär att de har nedsatt känslighet i andningscentrum för koldioxid och löper därför risk att utveckla koldioxidnarkos vid minsta överdosering av syre tillförseln.

3. Syrgas i hemmet

Syrgas i hemmet kan tillföras patienten via en syrgaskoncentrator eller via syrgasflaskor med komprimerad gas.

3.1 Syrgaskoncentratorn

Syrgaskoncentratorn anrikar syre ur luften. Den drivs med elektricitet och kan placeras 1-20 meter ifrån användaren i ett öppet luftigt utrymme. (Följ tillverkarens rekommendationer.)

All personal måste veta vilken dosering som är ordinerad och möjlighet till alternativ syrgaskälla vid eventuellt strömavbrott.

Vid ansvarsövertaganden ska signeringslista upprättas för daglig kontroll av syrgas ordinationen.

3.1.1 Syrgasflaska

Syrgasflaska innehåller komprimerad gas med övertryck, därför ska den förvaras i speciell korg eller ryggsäck så att inte ventilen skadas.

Syrgasflaskor som inte används ska förvaras i märkt rum, med speciell varningsskylt.

4. Att ge syrgas

- Tillämpa basala hygienrutiner.
- Uppträd lugnt.
- Informera patienten.
- Koppla ihop lämplig näsgranna eller mask med anslutningsslang, eventuellt med hjälp av ett sammanbindningsrör.

- Montera näsgrimman eller masken på patienten.
- Se till att näsgrimman inte stramar eller att masken inte trycker, eftersom de kan ge tryckskador.
- Syrgaskoncentratoren: Öppna och ställ in doceringsventilen på rätt ordinerad syrgas tillförsel.
- Syrgasflaska: Sätt på knappen på gasbespararen, en ventil som bara ger syrgas vid inandning.
- Kontrollera att slangen ligger fritt och att patienten har det bekvämt.

4.1 Observation av patienten

- Ombesörj god näs- och munvård.
- Missfärgade(blå) läppar och naglar, onormal trötthet eller aggressivitet - tecken på syrebrist.
- Slöhet - tecken på koldioxidnarkos på grund av överdosering av oxygen.

5. Skötsel av material

Näsgrimma, mask och anslutningsslang bytes vid behov. Varierar från patient till patient.

6. Säkerhet vid syrgasbehandling

- Ej tillåtet med rökning och öppen eld i det rum där syrgas behandling ges.
- Undvik olja eller annan fettkontakt med gasflaskan och dess utrustning.
- Utsätt inte syrgastuben för solvärme eller kyla, inte över +50 och under - 20 grader.
- Stäng av syrgastillförseln direkt när den inte används.
- Användaren bör kamma hår och skägg efter användning på grund av syreansamling i håret.
- Undvik syntetmaterial i kläder.
- Sätt upp varningsskyltar 50cm höjd ifrån golvet på dörren till det utrymme där syrgasflaskor förvaras, för att räddningstjänsten snabbt skall kunna evakuera dessa vid brand på grund av explosionsrisk.

7. Beställning av syrgasflaskor

Syrgasflaskor på 1,1L levereras i speciell korg med plats för fyra.

En syrgasflaska räcker mellan 35minuter till 13 timmar, beroende på mängd ordinerad syrgas.

Beställning av nya syrgasflaskor: Ring apoteket Strandskatan: 0771-450 450.

Leveransen kommer inom en vecka.

Vid avslutat behov av syrgas ring apoteket Strandskatan. De ombesörjer hämtning av syrgasflaskor.

7.1 Problem med syrgaskoncentratoren

Kontakta Allmän Tekniska Avdelningen (ATA) på Visby lasarett: 0498/268490

Läs vidare i www.vardhandboken.se

<https://www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/lakemedelsbehandling/oxygenbehandling/oversikt/>